Протокол № 1
установчого засідання Ради безбар'єрності
при Хмельницькій обласній військовій адміністрації

м. Хмельницький 14 листопада 2024 року

ГОЛОВУВАВ: Владислав ФАЛЮШ – заступник начальника обласної військової адміністрації, голова Ради безбар'єрності

ПРИСУТНІ: члени Ради безбар'єрності за списком

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Обговорення проєкту Програми створення безбар'єрного простору в Хмельницькій області на 2025-2026 роки.

2. Розгляд пропозицій структурних підрозділів до проєкту Програми створення безбар'єрного простору в Хмельницькій області на 2025-2026 роки.

3. Проблематика щодо перешкод , з якими стикають особи з порушеннями слуху в Хмельницькій області.

4. Проблематика виконання завдань Національного плану заходів на 2023 – 2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року.

СЛУХАЛИ: Владислава ФАЛЮША, Ірину ДУНАЄВСЬКУ, Анатолія САВЧУКА, Наталію САВІЦЬКУ, Ірину КОРОТКУ.

Владислав ФАЛЮШ: – Сьогодні ми зібралися з вами з надзвичайно важливою місією – розпочати діяльність Ради безбар'єрності Хмельницької обласної військової адміністрації.

Створення безбар'єрного простору на території нашої області – це не просто ініціатива, це конкретний крок до покращення якості життя кожного мешканця.

Безбар'єрний простір означає рівень можливостей для всіх – доступ до послуг, інфраструктури та можливостей незалежно від фізичного стану людини.

Видимість змін, які ми починаємо запроваджувати, і зусилля з прибирання бар'єрів, які заважали повноцінному життю громадян, стануть основою для соціальної згуртованості, зміцнення довіри між владою та громадою. Ми прагнемо не просто задовольнити певні стандарти, а створити

інклюзивне середовище, яке враховує реальні потреби людей, і стане прикладом для всієї країни.

З метою підвищення ефективності цієї роботи, розпорядженням начальника обласної військової адміністрації від 06 листопада 2024 року №1069/2024-р було створено нашої Ради. Її завдання – сприяти реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору на регіональному рівні, координувати зусилля структурних підрозділів обласної адміністрації, органів місцевого самоврядування, районних військових адміністрацій, проводити моніторинг досягнення цілей, залучати зовнішніх експертів і, головне, налагоджувати відкриту комунікацію з мешканцями області.

Рада безбар'єрності стане платформою для розгляду проблемних питань, які розглядаються під час реалізації політики безбар'єрності на території Хмельниччини, для визначення шляхів вирішення цих проблем. Адже безбар'єрність – це, передусім, повага до потреб кожної людини.

Війна додала нових викликів, і ми бачимо необхідність у пошуку рішень. Ми повинні оперативно адаптуватися до нових умов і знайти способи підтримки всіх, хто потребує допомоги.

Ірина ДУНАЄВСЬКА: Презентація проєкту Програми створення безбар'єрного простору Хмельницької області на 2025-2026 роки.

Метою Програми є Забезпечення рівного доступу всім групам населення Хмельницької області, особливо для осіб з інвалідністю, маломобільних груп населення, літніх людей і батьків з дітьми до фізичного оточення і транспорту, інформації та зв'язку, інформаційно-комунікаційних технологій і систем, а також до інших об'єктів та послуг. Це все сприятиме соціальній інтеграції та покращенню якості життя.

До основних проблем, які потребують вирішення віднесено:

1. Недоступність громадських будівель та споруд
2. Проблеми з доступністю громадського транспорту.
3. Невідповідність та недоступність міського середовища для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.
4. Недостатнє, або взагалі відсутнє фінансування заходів з адаптації об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури у громадах області.
5. Потреба в підвищеній обізнаності щодо інклюзії серед громадян та представників бізнесу.

До основних заходів Програми віднесено:

1. Адаптація інфраструктури: облаштування пандусів, ліфтів, підйомників, адаптованих входів.
2. Покращення доступності транспорту, а це голосовий супровід у громадському транспорті, застосування *підлогового* безрейкового колісного *транспорту.*
3. Розширення стандартів універсального дизайну.
4. Інформаційні кампанії та залучення громадських організацій.
5. Залучення інвестицій та міжнародних грантів для фінансування.

6. Моніторинг і контроль стандартів доступності при новому будівництві.

Очікувані результати:

- Створення безбар'єрного середовища для кожного мешканця нашої області.
- Поліпшення соціальної інтеграції та якості життя осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.
- Розширення доступу до медичних, освітніх та культурних закладів.
- Підвищення рівня толерантності та соціальної згуртованості громади.

Фінансування Програми: Програма розрахована на 2 роки 2025 та 2026
Загальний обсяг фінансування становить приблизно 24 794 519 тис. грн, з яких:

- 6 275 000 грн. - це кошти обласного бюджету
- 18519,519 грн. - це кошти державного бюджету, кошти місцевого самоврядування, залучені кошти міжнародних організацій, інвестиції.

План заходів проєкту Програми складається з двох розділів:

- Перший розділ охоплює забезпечення засобами безбар'єрності входів і перших поверхів будівель всіх адміністративних будівель Хмельницької обласної ради у яких розміщені структурні підрозділи Хмельницької обласної військової адміністрації,

У 2025 році з обласного бюджету пропонується передбачити кошти у сумі: 1568 тис гривень, у 2026 році - 4707 тис гривень. Ці цифри будуть уточнені відповідно до проєктно-кошторисної документації і відповідно будуть вноситись зміни до Програми в залежності до часу та потреби.

- Другий розділ: до формування плану заходів проєкту Програми долучились Хмельницька Нетішинська, Полонська, Славутська міські територіальні громади, Ямпільська селищна та Крупецька сільська територіальні громади області у яких сьогодні вже розроблена проєктно-кошторисна документація. Фінансування цих заходів буде передбачено за рахунок коштів місцевого самоврядування, державного бюджету; залучених коштів міжнародних організацій; власних коштів юридичних та фізичних осіб; вкладів вітчизняних та іноземних інвесторів; інших джерел фінансування, що не заборонені чинним законодавством.

Анатолій САВЧУК: Основні аспекти Програми створення безбар'єрного простору в Хмельницькій області на 2025-2026 роки:

Програма створення безбар'єрного простору в Хмельницькій області на 2025-2026 роки є важливим документом, який спрямований на створення комфортного та доступного середовища для всіх жителів та гостей області, незалежно від їхніх фізичних можливостей.

Створення безбар'єрного середовища – це масштабна задача, яка потребує залучення всіх рівнів влади та суспільства. І тут особлива роль відводиться саме територіальним громадам. Саме територіальні громади відіграють ключову роль у цьому процесі, оскільки вони безпосередньо стикаються з потребами своїх мешканців та мають значний вплив на формування місцевого середовища. Залучення громад до процесу прийняття рішень сприяє більш швидкому впровадженню необхідних змін.

Важливо зазначити, що створення безбар'єрного простору – це тривалий процес, який вимагає спільних зусиль від держави, бізнесу та громадянського суспільства.

Наталія САВІЦЬКА: Проблематика щодо перешкод , з якими стикають особи з порушеннями слуху в Хмельницькій області:

В Хмельницькій області, за нашими оцінками, наразі проживають близько 960 осіб з порушенням слуху, з них близько 300 осіб в Хмельницькій МТГ .

З початком повномасштабного вторгнення ситуація щодо доступу до послуг та інформації для осіб з порушенням слуху стала критичною. В Хмельницькій області функцію підтримки осіб з порушенням слуху, в тому числі з числа внутрішньо переміщених осіб, виконує Штаб допомоги особам з порушенням слуху при Хмельницькій загальноосвітній школі №33. Це єдиний в Україні штаб допомоги ВПО з порушенням слуху (за інформацією Штабу, наразі зареєстровано близько 50 ВПО з порушенням слуху).

Наразі найбільше нарікань стосовно отримання послуг в закладах охорони здоров'я. Складність викликає комунікація, а саме не володіння навиками жестової мови адміністраторів/лікарів/ персоналу медичних закладів. Навіть за умови нехтування права громадянина (з порушенням слуху) на конфіденційність, часто відсутня можливість залучення стороннього перекладача до розмови з лікарем хоча б для встановлення діагнозу.

Як вирішення даного питання пропонується скористатися онлайн сервісами, проте часто особи з порушенням слуху мають кнопкові телефони, нестабільність або відсутність інтернет зв'язку в приміщеннях, блекаути, перенавантаження/непрацюючі з тих же причин лінії сервісів тощо. Ще одна проблема – недоступність платної послуги жестового перекладу для більшості мешканців області з порушенням слуху в зв'язку з високою вартістю – від 500 грн за годину.

За оцінками громадської організації «УТОГ», яка надає соціальну послугу жестового перекладу на професійній основі, для забезпечення потреб малозабезпечених громадян області з порушенням слуху у безкоштовній соціальній послузі саме стаціонарно або на виїзді, потрібно робота 6-10 перекладачів жестової мови, які б отримували оплату від 14 тис грн. на місяць (після сплати податків), або загалом від 800 тис до 1 300 тис грн. на рік.

Наприклад, у Хмельницькому осередку «УТОГ» наразі немає перекладачів жестової мови протягом тривалого часу, адже відсутнє достатнє фінансове забезпечення, зокрема й через забюрократизованість управлінської вертикалі (головна структура розташована в м. Київ).

Запропоновані рішення – ці проблеми потребують комплексного вирішення, отже пропонуємо створення робочої групи з залученням представників профільних громадських організацій, членів/кинь Ради безбар'єрності, представників профільних департаментів (Соцзахисту, Охорони здоров'я) Хмельницької ОВА, Хмельницької міської ради (біля 30% цільової аудиторії проживає в даній громаді) та самих осіб з порушенням слуху.

ВИРІШИЛИ:

1. Членам Ради безбар'єрності при Хмельницькій обласній військової адміністрації:

1.1. Надати зауваження та пропозиції до проєкту Програми створення безбар'єрного простору в Хмельницькій області на 2025-2026 роки Відділу містобудування та архітектури Хмельницької обласної військової адміністрації.

Термін виконання – до 2 грудня 2024 року

2. Відділу містобудування та архітектури обласної військової адміністрації:

1.1. Розглянути зауваження та пропозиції членів Ради безбар'єрності до проєкту Програми створення безбар'єрного простору в Хмельницькій області на 2025-2026 роки.

1.2. Внести зміни до проєкту Програми створення безбар'єрного простору в Хмельницькій області на 2025-2026 роки відповідно до пропозицій.

Термін виконання – до 16 грудня 2024 року

3. Департаменту оборонної роботи та цивільного захисту обласної військової адміністрації надати інформацію Відділу містобудування та архітектури обласної військової адміністрації щодо проведення оцінки потреб, планування фінансування та визначення строків облаштування споруд цивільного захисту засобами, що забезпечують доступ маломобільних груп населення, включаючи осіб з інвалідністю, в умовах воєнного чи надзвичайного стану (Очікуваний результат: розроблено та затверджено план облаштування споруд цивільного захисту засобами, що забезпечують доступ маломобільних груп населення).

Термін виконання – до 9 грудня 2024 року

4. Департаменту освіти та науки обласної військової адміністрації надати інформацію Відділу містобудування та архітектури обласної військової адміністрації щодо:

1.1. Створення та наповнення цифрових фондів навчальної, наукової і художньої літератури у бібліотеках закладів вищої освіти (Очікуваний результат: звіт за результатами наповнення цифрових фондів).

1.2. Процесу формування мережі інклюзивно-ресурсних центрів, забезпечення функціонування інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до нормативів (Очікуваний результат: звіт за результатами моніторингу функціонування інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до нормативів,

потреби у формуванні інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до кількості населення).

Термін виконання – до 9 грудня 2024 року

5. Департаменту охорони здоров'я обласної військової адміністрації надати інформацію Відділу містобудування та архітектури обласної військової адміністрації щодо:

1.1. Забезпечення візуального чи тактильного оповіщення осіб з інвалідністю із слуху шляхом застосування технічних чи інших допоміжних засобів (Очікуваний результат: розширений звіт за результатами забезпечення візуального чи тактильного оповіщення, акт виконаних робіт за 2024 рік по договору від 26.12.2023 №22/040 про надання послуг перекладу на українську жестову мову між комунальним некомерційним підприємством «Хмельницький обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Хмельницької обласної ради, Хмельницькою обласною організацією Українського товариства глухих та Громадською організацією «Всеукраїнська організація осіб з інвалідністю зі слуху «Українське товариство глухих»»).

1.2. Здійснення підготовки до створення в реабілітаційних відділеннях кабінетів асистивних технологій для здійснення підбору налаштування, виготовлення та навчання користуванню допоміжними засобами реабілітації, зокрема проведення протезування пацієнтів з ампутаціями, у закладах охорони здоров'я, визначених в рамках реабілітаційного маршруту (Очікуваний результат: звіт за результатами проведених заходів із підготовки до створення в реабілітаційних відділеннях кабінетів асистивних технологій).

Термін виконання – до 9 грудня 2024 року

Голова Ради безбар'єрності Владислав ФАЛЮШ

Секретар Ради безбар'єрності Ірина КОРОТКА